

Намоз ўқимаганларнинг гуноҳларини ёзиб турувчи қалам

13:30 / 05.07.2020 4104

عَنْ مَلِكِ بْنِ عَدِيِّ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ نَسِيَ حَرْفًا مِنْ حُرُوفِ الصَّلَاةِ نَسِيَ حَرْفًا مِنْ حُرُوفِ الْوَجْهِ»

«هَذَا صَوْنٌ مَكْحُولٌ أَوْ نِسْيَانٌ لَوَادٍ وَبِأَهْلِ أَوَّلِ قُرْعَةٍ نَسِيَ حَرْفًا مِنْ حُرُوفِ الصَّلَاةِ نَسِيَ حَرْفًا مِنْ حُرُوفِ الْوَجْهِ»

Али розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Қалам уч (тоифа) дан кўтарилган: уйқудагидан, токи уйғонгунича, ёш боладан, токи эҳтилом бўлгунича, жиннидан, токи ақли киргунича», дедилар».

Абу Довуд ва Насайй ривоят қилганлар. Ҳоким саҳиҳ, деган.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдаги қаламдан мурод, таклиф қаламидир. Шаръий амалларни – таклифларни бажармаган кишиларнинг, жумладан, намоз ўқимаганларнинг гуноҳларини ёзиб турувчи қаламдир.

Ушбу қалам уч тоифа одамдан кўтарилган бўлиб, улар томонидан шариат таклифлари бажарилмаса ҳам, гуноҳ ёзилмас экан.

1. «Уйқудагидан, токи уйғонгунича».

Чунки уйқудаги одамнинг ихтиёри ўзида эмас. Унда ҳушёрлик, бир нарсани идрок қилиш етишмайди. Шунинг учун у шариат таклифларини қилмаса ҳам, гуноҳкор ҳисобланмайди.

2. «Ёш боладан, токи эҳтилом бўлгунича».

Балоғат ёшидан кичик ёшдаги болаларнинг ақлий ва жисмоний камолоти бўлмайди. Шунинг учун ҳам уларнинг шаръий таклифларни бажаришлари мажбурий эмас. Мабодо ўша таклифларга хилоф қилсалар, гуноҳ ёзилмайди.

3. «Жиннидан, токи ақли киргунича».

Жинни одам ҳам аҳли таклиф эмас. Шунинг учун ҳам Исломда, намознинг саҳиҳ бўлиш шартлари балоғатга етганлик ва ақлга боғлиқ, дейилади.

Ҳамма далилларни ўрганиб чиққан уламоларимиз «Намознинг вожиб – фарз бўлиши учун зарур шартлар учтадир: мусулмон бўлиши, балоғатга етганлиги ва оқил», дейдилар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобидан